

Врз основа на Законот за заштита на укажувачи (Сл. Весник на РМ бр. 196/15), Законот за заштита на личните податоци (Сл. Весник на РМ бр. 7/05 и 103/08) и Правилникот за заштитено внатрешно пријавување во институциите во јавниот сектор (Сл. Весник на РМ бр. 46/16), Деканатската управа на Филозофскиот факултет во Скопје, на својата XXIX редовна седница, одржана на 13.06.2016 година, го донесе следниот

П Р А В И Л Н И К ЗА ЗАШТИТЕНО ВНАТРЕШНО ПРИЈАВУВАЊЕ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој Правилник се утврдуваат процедурите за прием на пријава, во натамошниот текст ЗАШТИТЕНО ВНАТРЕШНО ПРИЈАВУВАЊЕ и постапување по заштитеното пријавување на трето лице, во натамошниот текст УКАЖУВАЧ, кое лице има разумно сомневање дека е извршено, се извршува или е веројатно дека ќе се изврши казниво или друго незаконито или недозволиво постапување со кое се повредува или загрозува јавниот интерес и негова заштита, како и постапувањето и должностите на Филозофскиот факултет во Скопје (во натамошниот текст ИНСТИТУЦИЈАТА) во врска со заштитено пријавување и обезбедувањето заштита на укажувачите.

Член 2

Заштитено внатрешно пријавување е пријавување со кое се пренесува разумно сомневање или сознание дека во рамките на институцијата е извршено, се извршува или е веројатно дека ќе се изврши казниво или друго незаконито или недозволиво постапување со кое се повредува или загрозува јавниот интерес.

Под поимот јавен интерес се подразбира заштита на основните слободи и права на човекот и граѓанинот признати со меѓународното право и утврдени со Уставот на Република Македонија, спречување на ризиците за здравјето, одбраната и безбедноста, заштита на животната средина и на природата, заштита на сопственоста и на слободата на пазарот и претприемништвото, владеење на правото и спречување на криминалот и корупцијата.

Член 3

Укажувач е лице кое со добра намера врши заштитено пријавување, а кое спаѓа во следните категории на лица:

- лице кое има засновано работен однос на неопределено или определено време во институцијата;
- кандидат за вработување, кандидат за волонтер или практикант во институцијата;
- лице кое е или било волонтер или практикант во институцијата;
- лице кое по било кој основ е или било ангажирано за извршување на работа од институцијата;

- лице кои по било кој основ е или било во деловен однос или друг однос на соработка со институцијата и
- лице кое користи или користело услуги во институцијата.

Укажувачот не е должен да ја докажува добрата намера и вистинитоста на пријавувањето.

На укажувачот му се обезбедува заштита согласно со закон и му се гарантира анонимност и доверливост до степен и до момент до кои тој тоа го бара.

II. ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ

Член 4

Раководното лице во институцијата назначува овластено лице за прием на пријави доставени заради заштитено внатрешно пријавување (во натамошниот текст: **ОВЛАСТЕНО ЛИЦЕ**).

Од страна на раководното лице може да се назначуваат повеќе овластени лица, со тоа што определува кое од нив е одговорно за сумирање на податоците и за изготвување и доставување на полугодишен извештај за примени пријави од укажувачи.

Во институциите каде нема овластено лице, заштитеното внатрешно пријавување се врши до раководното лице.

Раководното лице пропишува внатрешни процедури за прием на пријави од укажувачи, издвојување и обработка на податоците од пријавите и презема мерки за обезбедување заштита на личните и други податоци кои се однесуваат на укажувачи и на пријави од укажувачи, а применувајќи ги прописите за заштита на личните податоци и заштита на класифицирани информации, согласно ПРАВИЛНИКОТ за заштитено внатрешно пријавување (Сл. Весник на РМ бр. 46/16).

Член 5

Овластеното лице е независно во својата работа и од страна на Раководното лице му се обезбедува:

- непреченост во работата;
- простор за работа соодветен за прием на странки;
- посебен компјутер обезбеден со единствено корисничко име и лозинка креирана од овластеното лице и позната само нему, со интернет конекција и посебно електронско сандаче за електронска пошта обезбедено со единствено корисничко име и лозинка креирана од овластеното лице и позната само нему;
- посебен приемен штембил;
- посебен деловодник;
- посебно поштенско сандаче;
- посебна телефонска линија;
- документарен ормар за обезбедено чување на примените пријави, записниците, примените и создадените документи и други материјали во врска со заштитеното надворешно пријавување, посебниот деловодник и приемниот штембил;
- друга опрема за примена на техничките и организациски мерки за заштита на личните и други податоци кои се однесуваат на укажувачи и на пријави, а предвид прописите за заштита на личните податоци и прописите за заштита на класифицирани информации.

- соодветни технички и организациски мерки за заштита на податоците од случајно или незаконско нивно уништување, или нивно случајно губење, преправање, неовластено откривање или пристап, особено кога обработката вклучува пренос на податоци преку мрежа и заштита од какви било незаконски облици на обработка, со цел обезбедување тајност и заштита на личните и други податоци кои се примаат и обработуваат од страна на овластеното лице, согласно прописите за заштита на личните податоци и прописите за заштита на класифицирани информации.

III. ПОСТАПКА НА ВНАТРЕШНО ПРИЈАВУВАЊЕ

Член 6

Заштитено внатрешно пријавување укажувачот го врши директно до Овластеното лице во писмена форма директно или преку посебно поштенско или електронско сандаче или усно на записник.

Пријавувањето може да биде поединечно или групно од повеќе лица.

Член 7

Заведувањето на примените пријави овластеното лице го врши со ставање посебен приемен штембил и евидентирање во посебниот деловодник.

Член 8

Доколку пријавата е добиена усно, овластеното лице составува записник во кој се содржани следните податоци:

а) податоци за укажувачот;

- име и презиме,

- категорија на лице кое согласно Законот за заштита на укажувачи може да се јави во својство на укажувач,

- барање од укажувачот да остане доверлив и степенот до кој тоа го бара.

б) податоци за лицето односно субјектот против кој укажувачот пријавува;

в) опис на казниво или друго незаконито и недозволиво постапување со кое се повредува или загрозува јавниот интерес;

г) предложени од укажувачот начин и форма на комуникација помеѓу овластеното лице и укажувачот;

д) прилози и

ѓ) датум и место на прием на пријавата.

Совпаѓањето на податоците од усната пријава во содржината на записникот се потврдува со личен потпис на укажувачот и овластеното лице за прием на пријави доставени заради заштитено надворешно пријавување.

Записникот од ставот 1 на овој член се заведува како примена пријава.

Член 9

Доколку пријавата е доставена во електронска форма на носач на електронски запис односно по електронски пат, овластеното лице го печати записот кој одговара на пријава според содржината, и испечатеното со попишани прилози добиени во форма на електронски записи го заведува како примена пријава.

Доколку печатењето на прилозите од ставот 1 на овој член е неекономично, овластеното лице истите ги зачувува во електронска форма на посебниот компјутер обезбеден со лозинка позната само нему.

Кога овластеното лице ја проследува пријавата до друга надлежна институција или кога е потребно пренесување на приложените електронски записи заради постапување по пријавата, во случајот од ставот 2 на овој член, овластеното лице извршувајќи ги обврските и одговорностите во примена на обезбедените технички и организациски мерки за заштита на податоците во согласност со прописите со кои се уредува заштитата на личните податоци, електронските записи ги преснимува на носач на електронски запис кој го приложува кон пријавата.

Член 10

Овластеното лице истиот ден по приемот ја заведува пријавата со сите прилози, ја разгледува, ја проучува нејзината содржина и постапува согласно закон.

Доколку овластеното лице утврди дека примениот документ односно запис не претставува односно не се однесува на пријава од укажувач, за истото веднаш во предметот става забелешка која ја евидентира во посебниот деловодник, задржува копија од предметот, а предметот со приложените документи во оригинал го доставува со пропратно писмо до писарницата на надлежната институција.

За преземените дејствија од ставот 2 на овој член, овластеното лице без одлагање го известува укажувачот доколку е познат.

IV. ПРАВА НА УКАЖУВАЧИТЕ

Член 11

Се забранува откривање или овозможување откривање на идентитет на укажувач, освен кога тоа се бара со судска одлука.

Овластеното лице за прием на пријави од укажувачи е должно да ги заштити податоците за пријавувачот, односно податоците врз основа на кои може да се открие идентитетот на пријавувачот, освен ако пријавувачот се согласи на откривање на тие податоци, а во согласност со закон со кој се уредува заштитата на личните податоци.

Секое лице кое ќе ги дознае податоците од ставот 2 на овој член е должно да ги штити тие податоци.

Овластеното лице за прием на пријави од укажувачи е должно во текот на примањето на информациите да го известува укажувачот дека неговиот идентитет може да биде откриен на

надлежниот орган, ако доколку без откривање на идентитетот не би било можно да се постапува пред тие органи, како и да го извести за мерките за заштита на учесникот во кривичната постапка.

Ако во текот на постапката е неопходно да се открие идентитетот на пријавувачот, овластеното лице за прием на пријави од укажувачи е должно за тоа да го извести пријавувачот, пред откривањето на идентитетот.

Податоците од ставот 2 на овој член не смеат да се откријат на лицето за кое се укажува во информацијата.

V. ЗАШТИТА НА УКАЖУВАЧИТЕ

Член 12

На укажувачот и на нему блиско лице им се обезбедува заштита од било каков вид на повреда на право или штетно дејствие или опасност од настапување на штетни дејствија заради извршеното заштитено внатрешно пријавување.

Под поимот блиско лице се подразбираат брачниот и вонбрачниот другар, роднините по крв во права линија, роднините во странична линија заклучно до трет степен, како и роднините по сватовство заклучно до втор степен, посвоеник и посвоител и друго лице кое заштитеното лице го смета за блиско лице и за кое се бара да биде заштитено согласно со одредбите од Законот за заштита на укажувачи и овој Правилник.

Заштитата од ставот 1 на овој член се обезбедува од страна на јавното претпријатие со преземање дејствија да се спречи повреда на правата од работен однос или на кое било право и воздржување од дејствија со кои се повредува или загрозува било кое право на укажувачот заради извршеното пријавување.

Доколку не е обезбедена заштитата од ставот 3 на овој член, укажувачот за ова пријавува во Државната комисија за спречување на корупцијата, Народниот правобранител на Република Македонија, Инспекцискиот совет, Министерството за внатрешни работи и до Јавното обвинителство на Република Македонија, кои по пријавата без одлагање постапуваат согласно со своите надлежности.

Правото на заштитата од овој член се проширува да ги опфати и лицата кои ќе сторат веројатно дека оној кој е пријавен може да се сомнева дека извршиле пријавување против него.

Член 13

Заштитено пријавување укажувачот може да врши и со пријавување до Министерството за внатрешни работи, надлежното јавно обвинителство, Државната комисија за спречување на корупцијата, Народниот правобранител на Република Македонија или други надлежни институции односно правни лица - ЗАШТИТЕНО НАДВОРЕШНО ПРИЈАВУВАЊЕ, доколку:

- пријавувањето е непосредно или посредно насочено против раководното лице во институцијата каде пријавува или

- укажувачот во врска со пријавувањето не добие информација за преземени мерки во утврдениот рок или

- не се преземени мерки или укажувачот не е задоволен од постапувањето или се сомнева дека нема да се преземат мерки или дека пријавувањето ќе предизвика штетни последици по него или по негово блиско лице (во натамошниот текст: заштитено надворешно пријавување).

Заштитено пријавување укажувачот може да врши со правење јавно достапни информации во врска со сознание дека е извршено, се извршува или е веројатно дека ќе се изврши казниво дело со кое се повредува или загрозува животот на укажувачот и нему блиско лице, здравјето на луѓето, безбедноста, животната средина, штети од големи размери, односно ако постои непосредна опасност од уништување на докази - ЗАШТИТЕНО ЈАВНО ПРИЈАВУВАЊЕ.

Укажувач кој ќе изврши пријавување со правење јавно достапни информации спротивно на овој член и без претходно внатрешно пријавување, односно надворешно пријавување, нема право на заштитата која се обезбедува согласно закон и овој Правилник.

Член 14

Укажувачот има право на судска заштита пред надлежен суд согласно со закон.

Укажувачот може пред надлежен суд со тужба да побара:

- утврдување дека е преземено штетно дејствие или е повредено право заради укажување;
- забрана на вршење на штетно дејствие или повреда на право и повторување на штетно дејствие или повреда на право;
- поништување на акт со кое е извршено штетното дејствие или повреда на право;
- отстранување на последиците од штетно дејствие или повреда на право и
- надоместок на материјална и нематеријална штета.

Член 15

Укажувачот има право на надомест на штета што може да ја претрпи тој или нему блиско лице поради заштитено внатрешно пријавување.

Барањето за надомест на штета од ставот 1 на овој член се остварува со поднесување на тужба до надлежниот суд.

Член 16

Злоупотреба на пријавувањето на укажувачот е свесно пријавување неистинити информации за физичко или правно лице со цел предизвикување на штетни последици за истото.

Злоупотреба на пријавувањето на укажувачот е и доколку со должно внимание и совесно, до степен до кој тоа го дозволуваат околностите, не проверил дали тие се точни и веродостојни.

Со утврдување на злоупотребата од ставовите 1 и 2 на овој член се губи заштитата обезбедена согласно со Законот за заштита на укажувачи.

Злоупотребата на пријавувањето на укажувачот поради која настанале штетни последици за физичкото или правното лице е основ за поведување на постапка за утврдување на негова одговорност согласно со закон.

VI. ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА ПРИМЕНИ ПРИЈАВИ ОД УКАЖУВАЧИ

Член 17

Раководното лице до Државната комисија за спречување на корупцијата ги доставува следните податоци за овластеното лице:

- име и презиме;
- работно место;
- телефонски број за контакт;
- поштенска адреса и адреса на електронска пошта за прием на пријави;

Член 18

Доколку е пријавено кривично дело против државата, против човечноста и меѓународното право, од областа на организираниот криминал и за кое со Кривичниот законик е пропишана казна затвор од најмалку четири години, чиешто докажување е проследено со несразмерни тешкотии или не може да се изврши без исказ на укажувачот кој поради можната опасност да биде изложен на заплашување, закана со одмазда или опасност по животот, здравјето, слободата, физичкиот интегритет или имот од поголем обем, не се согласува во својство на сведок да даде исказ, овластеното лице со прибавена писмена согласност од укажувачот без одлагање доставува:

- до Министерството за внатрешни работи или надлежен јавен обвинител иницијатива за доставување писмено барање за поднесување Предлог за вклучување во Програмата за заштита согласно со Законот за заштита на сведоци или
- до Јавниот обвинител на Република Македонија иницијатива за поднесување Предлог за вклучување во Програмата за заштита согласно со Законот за заштита на сведоци.

Член 19

Овластеното лице изготвува полугодишен извештај за примени пријави од укажувачи кој содржи општи статистички податоци и податоци за оформени предмети по примени пријави.

Општи статистички податоци за кои задолжително се известува со полугодишен извештај се:

- а) вкупен број на примени пријави;
- б) број на примени пријави, по следните параметри:
  - форма и начин на достава на пријава (усна на записник, писмена по пошта, писмена по електронска пошта),
  - пријавено казниво односно недозволиво постапување,
  - категорија на лица во својство на укажувач,
  - позиција/работно место на пријавени лица,
  - доверливи укажувачи,

- анонимни укажувачи,
- укажувачи кои не се анонимни и кои не барале да бидат доверливи;
- в) вкупен број на укажувачи;
- г) број на анонимни укажувачи;
- д) број на доверливи укажувачи;
- ѓ) број на пријави кои се проследени до институција на надлежно постапување;
- е) број на пријави по кои институцијата постапила во рамки на своите надлежности.

Податоци за оформени предмети по примени пријави се:

- а) вкупен број на примени пријави;
- б) број на примени пријави по параметрите:
  - форма и начин на достава на пријава (усна на записник, писмена по пошта, писмена по електронска пошта),
  - пријавено казниво односно недозволиво постапување,
  - категорија на лица во својство на укажувач,
  - позиција/работно место на пријавени лица,
  - доверливи укажувачи,
  - анонимни укажувачи,
  - укажувачи кои не се анонимни и кои не барале да бидат доверливи;
- в) вкупен број на укажувачи кои доставиле пријави по кои се оформени предмети;
- г) број на анонимни укажувачи кои доставиле пријави по кои се оформени предмети;
- д) број на доверливи укажувачи кои доставиле пријави по кои се оформени предмети;
- ѓ) број на предмети оформени по примени пријави;
- е) преземени мерки за постапување по примените пријави;
- ж) статус на предметите оформени по примени пријави и исход од постапувањето по предметите.

VII. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 20

Овој Правилник влегува во сила со денот на неговото донесување и истиот ќе се објави на огласната табла во институцијата и ќе биде јавно достапен преку објава на веб страната на институцијата.

Д Е К А Н

на Филозофскиот факултет

Проф. д-р Горан Ајдински